Veronika Haláková

MOTTO

TAM, KDE JE ZEMĚ ORANŽOVÁ

Stačí jeden krok do neznáma, aby srdce našlo nový směr.

Tam, kde je země oranžová

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Veronika Haláková
Tam, kde je země oranžová – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

„To, co teď cítíš jako konec,
může být ve skutečnosti začátek.“

Veronika Haláková

je moje **MOTTO**

Veronika Haláková

TAM, KDE JE ZEMĚ ORANŽOVÁ

„Ty ses zbláznila.“

Primář Vondráček sundal brýle a unaveně si promnul oči. Za jeho zády stála vrchní sestra s hromadou složek v náručí. Když uslyšela Janinu prosbu, povzbudivě na ni kývla.

Lékař se odsunul od stolu, na kterém stály tři hrnky od kafe a každou chvíli vyzváněl telefon. Za poslední rok zestárl snad o deset let. Jana věděla proč. A bylo jí líto, že svou žádostí jen přilévá olej do ohně.

„Tři měsíce volna?“ Dlouze se na ni zahleděl, jako by nemohl jejím slovům uvěřit. Nebo spíš jako by nemohl uvěřit tomu, že s tím přichází právě ona. „To si přece nemůžeme dovolit. Vždyť víš, jak to tu vypadá.“

„Vím,“ přikývla Jana a snažila se, aby její hlas zněl pevně, ačkoli uvnitř se celá klepala. „Ale buď si teď vezmu tohle volno, nebo za pár týdnů skončím úplně.“

V místnosti se rozhostilo ticho, jen sem tam do ní zvenčí pronikaly zvuky přijíždějících záchranek, vzdálené kroky a tlumený hovor personálu, který přecházel po chodbách. Nemocnice nikdy nespala.

„Co se děje, Jano?“ začal Vondráček smířlivějším tónem. „Vždycky jsi byla… spolehlivá, nezdolná. I po tom všem… s Petrem… Vem si dva, tři týdny. Někam jeď. Ale tři měsíce? To je strašně dlouho.“

„To mi nepomůže,“ odvětila a sklopila zrak.

„Proč?“

„Už… nemůžu,“ přiznala. „Každé ráno se budím s pocitem, že nedokážu vstát z postele. Každý pacient, každý případ… jako by ze mě vysával poslední zbytky energie,“ hlesla a zavřela oči.

Na chvíli se ztratila v myšlenkách.

Motolská JIPka byla jejím působištěm osm let. Vybavila si, jak svou práci dřív milovala. Jak nacházela smysl v každodenních drobných okamžicích. V úsměvu starého pána, kterému ulevila od bolesti. Ve vděčném stisku ruky dámy, která se bála operace. V tichém rozhovoru s vyděšeným teenagerem uprostřed noci. Dřív domů z každé služby odcházela s vědomím, že někomu pomohla. Že její přítomnost měla smysl.

Teď?

Teď vnímala jen nekonečný proud diagnóz, výkonů, dokumentace. Ona, kdysi plná empatie, najednou necítila nic. Kdy vlastně přestala vnímat lidi? Kdy se z poslání stala jen práce?

Primář přikývl. Neviděl to poprvé. A věděl, že ani naposled. Vlastně se sestrám nemohl divit, že jsou přetížené. Přesčasy se skoro nedaly spočítat, plat, o tom bylo lepší nemluvit, a papírováním strávily pomalu víc času než mezi lůžky. A někteří pacienti…

„Chápu," řekl. „Ale oddělení tě potřebuje."

„Oddělení potřebuje někoho, kdo je schopný dělat dobře svou práci," odpověděla Jana. „A to já momentálně nejsem."

Začínala se potit. *Dýchej,* opakovala si v duchu. Tenhle rozhovor dlouho odkládala. Nejdřív si namlouvala, že je to jen dočasná únava. Pak přišla nespavost, náhlé záchvaty úzkosti uprostřed noci i během dne, bolesti hlavy, neschopnost soustředit se. Když se podívala do zrcadla, vůbec ten obličej nepoznávala. Místo veselé, energické Jany se na ni dívala tvář ženy s kruhy pod očima, která se jen unaveně vlekla životem.

Poslední kapkou byl minulý týden, kdy se po službě bez důvodu rozplakala v sesterně. Když tam seděla na zemi s hlavou v dlaních, došlo jí, že tohle je stopka, na kterou musí zareagovat dřív, než tělo vypne úplně. Nebo než udělá chybu ohrožující něčí život. Stejně jako to viděla u kolegyně před třemi lety.

Vondráček si nasadil brýle a otočil se k vrchní, jako by v ní hledal spojence. Ta místo toho položila na stůl rozpis služeb.

„Můžeme to pokrýt," řekla. „Klára se chce vrátit z mateřský dřív, to se nám hodí. Zbylý směny nějak přerozdělíme. Nebude to lehký, ale..." Její pohled těkal mezi primářem a Janou. „Ale pořád lepší než přijít o jednu z našich nejlepších sester nadobro."

Jana cítila, jak se jí do očí hrnou slzy. Nečekala takovou podporu, ale staniční i vrchní jí překvapivě vyšly vstříc. Primáře o svolení žádat nemusela, ale chtěla, aby se to dozvěděl přímo od ní, ne až z šeptandy. Vondráček ji znal nejdéle. A i když už nepatřila do rodiny, přátelství mezi nimi přetrvalo.

Lékař zatím sváděl vnitřní boj mezi zodpovědností a pochopením. Vstal z křesla, přešel k oknu a chvíli koukal ven. Pak si znovu sedl, zadíval se na obrazovku a nakonec praštil dlaní do stolu, až obě ženy nadskočily. Pak jen přikývl, pomalu a s těžkým povzdechem.

„To mě mrzí. Od kdy tu nebudeš?"

Jana pomalu vydechla. Spadl jí obrovský kámen ze srdce. Obávala se, že se bude muset mnohem víc obhajovat a že se ji Vondráček bude snažit přesvědčit, aby si vzala jen obyčejnou dovolenou. Personální situace opravdu nebyla jednoduchá. Ale kdy ve zdravotnictví byla?

„Od příštího týdne," podala mu žádost, kterou dnes dostala schválenou.

Přelétl ji pohledem a podal jí ji nazpět. „A Jano," zavolal na ní, když už byla u dveří, „odpočiň si. Doopravdy. Nechci o tebe přijít."

Když otevřela dveře svého bytu, odhodila batoh na podlahu v předsíni a prošla rovnou do kuchyně. Automaticky zapnula konvici. Tři měsíce volna. Tři měsíce bez pacientů, bez pípání monitorů, bez neustálého stresu a pachu nemocniční dezinfekce.

Vondráček měl pravdu, zbláznila se. Co bude dělat s takovým množstvím volného času?

Někam jeď, zněla jí v hlavě primářova slova.

Jarní slunce pronikalo žaluziemi a kreslilo pruhovaný vzor na kuchyňskou desku. Na okamžik ji ta hra světla a stínu zaujala víc než cokoli jiného v posledních týdnech. Rozhlédla se po bytě, který byl zařízen velmi stroze a který ani po půlroce rozhodně nevypadal jako domov.

Zrak jí padl na lednici s několika pohledy. Írán, Sicílie, Dolomity, Japonsko. Vždycky ze svých cest posílala pozdravy, i v době, kdy už bylo rychlejší zážitky sdílet přes WhatsApp.

Poslední tři jí připomínaly první roky po svatbě, kdy Petra ještě vytáhla na společné dovolené. Od začátku věděli, že o cestování má každý z nich jinou představu. Ona radši spala v penzionech nebo u místních, on toužil po all inclusive resortu. Ona chtěla poznávat nová místa, on po třech dnech začínal být nervózní, že je pryč od e-mailu.

Nejdřív zkoušeli dělat kompromisy. Později ale začal být čím dál víc znechucený. Z letištního chaosu, z nepohodlných postelí, z nespolehlivé wifi. Cesty končily konfliktem, až spolu přestali jezdit úplně. Ničemu by to nevadilo, pokud by fungovalo to ostatní. Jenže nefungovalo.

Měla bych je sundat, pomyslela si, ale neměla na to energii.

Vyndala z lednice jogurt, jediné jídlo, které dokázala v poslední době pozřít. A to dřív vaření milovala. Bavilo ji kouzlit s ingrediencemi. Vařila intuitivně, nikdy ne podle receptu. U koření si vždy přivoněla k sáčku a hned věděla, co do čeho použít. A koření bylo jednou z věcí, které si ze svých cest nikdy nezapomněla přivézt. Kdy vlastně někam vyrazila naposled? Nemohla se rozpomenout.

Vondráčkova slova se jí vracela stále dokola. Věděl, jak ráda cestovala. Měl to podobně. Často si o tom povídali. O to víc ji

mrzelo, že musel přihlížet, jak se její manželství s jeho synem rozpadá.

Zatímco čekala, až se uvaří voda, vytáhla telefon a listovala v kontaktech. Prsty se zastavily nad jménem jejího staršího bratra. Martin byl kardiolog a už devět let žil v Phoenixu v Arizoně. Ani by nespočítala, kolikrát ji v posledních letech zval na návštěvu. Byla za ním jen třikrát a vždycky na krátkou dobu. Poprvé těsně předtím, než nastoupil na rezidenturu. To se jim povedlo procestovat západní pobřeží a Yosemite i Yellowstone. O dva roky později zamířili do měst – New York, Boston, Washington. Naposledy za ním byla těsně před covidem, o Vánocích. A pak, když se uvolnily cestovní restrikce, si vždycky našla výmluvu. Práce, peníze, Petr, rodiče. A on netlačil. Jako doktorovi mu nemusela vysvětlovat, co je to podstav na oddělení. A také si dobře uvědomoval, že svým přestěhováním přenechal péči o rodiče na ní.

Venku se zatáhlo a spustil se jarní deštík. *V Arizoně teď bude taky jaro, nejhezčí doba k poznávání.* Jana se zasnila a vybavila si další místa, která dávno toužila vidět. Grand Canyon, Monument Valley, Antelope Canyon, Sedona… Potřebovala by aspoň měsíc, aby tentokrát objela všechno, co ji zajímalo.

Nemohla by konečně bratrovu nabídku přijmout? Co ji drželo v Praze? Opřela se o zeď a chvíli si s tou myšlenkou pohrávala. Pak překontrolovala časový posun, aby se ujistila, že v Phoenixu nemají půlnoc. Nikdy si nepamatovala, o kolik hodin méně nebo více tam je. Pak se nadechla a poslala zprávu: *Ahoj, bráško, sloužíš dneska?*

Odpověď přišla překvapivě rychle: *Ne, jsem doma. Co se děje?*

Rovnou stiskla tlačítko videohovoru. Martinův obličej se na displeji objevil téměř okamžitě. I přes vzdálenost tisíce kilometrů cítila, že její bratr tu bude pro ni kdykoli. Chyběl jí, vždycky

si byli blízcí. Jen na něj byla trochu naštvaná, protože vůbec nestárnul. No, možná mu přibylo nějaké to kilo, ale jinak měl stále ty stejně rozcuchané vlasy, několikadenní strniště a oči plné energie.

„Ahoj, sestřičko," usmál se. „Je všechno v pořádku?"

„Ahoj," řekla a usadila se na parapetu. „Všechno je… vlastně vzhůru nohama. Vyžádala jsem si tříměsíční volno v práci."

Martin povytáhl obočí a zvážněl. „Ty? A vrchní ti ho dala?"

„Radostí nejásala. Naštěstí pochopila, že když to neudělá…"

„Co se děje?" zeptal se znepokojeně.

Přemýšlela, jak na to odpovědět. Z telefonu k ní doléhaly vzdálené zvuky Martinova domova. Dětský smích, televize hrající v pozadí, cinkání nádobí. Zvuky normálního života, který se jí zdál tak vzdálený.

„Platí pořád to tvoje pozvání?"

„To se přece nemusíš ptát. Mrzí mě, že jsme se tak dlouho neviděli. Že byly vždycky důvody, proč nemůžeš přijet," zachmuřil se.

„No… tak teď už je nemám," řekla.

Martin na chvíli ztichl, jeho výraz se změnil. „Počkej, ty vážně uvažuješ o tom, že bys přijela?"

„Jo," přikývla Jana. „Vlastně bych u tebe mohla být asi za deset dnů? Je to moc narychlo? Sloužím poslední týden, mohla bych si koupit letenku, doklady mám platný…"

„POČKEJ!" vykřikl Martin tak nahlas, že musela oddálit telefon. „Ty přiletíš? Bez měsíců přemlouvání?"

„Pokud to není problém," zaváhala Jana.

„Jsi blázen? Víš, jakou budou mít kluci radost? Vždyť se po tobě pořád ptají. To je skvělé. Zkusím se na pár dnů utrhnout z práce. Naplánuj si, co chceš vidět," prohlásil Martin s radostí a upřímnou něhou v hlase. „A neboj, postaráme se o tebe. Odpočineš si, poznáš nová místa, lidi, změníš prostředí. Vrátíš se

jako nová.“ Dal jí najevo, že důvody její pracovní pauzy chápe. Vždyť to vídával i ve své nemocnici.

Usmála se a po spoustě měsíců ucítila něco jako radost. Vzrušení. Očekávání?

„Koupím si letenku a dám vědět, kdy přiletím.“

Když ukončili hovor, zamyšleně se dívala z okna. Amerika. Národní parky. Vážně to udělá? Stanou se na nejbližší týdny jejím útočištěm auto, kempy, hostely na cestě? Bude mít tváře a vlasy od červeného prachu a bez opalovacího krému a klobouku nevystrčí nos? Místo přesně nalinkovaného rozvrhu bude plánovat maximálně dva tři dny dopředu?

Venku opět slunce vykouklo mezi mraky a vykouzlilo jí na tváři další úsměv. V břiše ucítila nenápadné, ale nezaměnitelné zatetelení – takové, jaké se objevovalo vždycky, když se chystala odcestovat. Vzpomněla si na své dva synovce, kteří při poslední návštěvě v Praze nadšeně běhali v kalužích, skákali do nich, až jim voda stříkala do jejich veselých tvářiček.

Pojede.

Otevřela prohlížeč a začala hledat letenky do Phoenixu. Na poslední chvíli rozhodně nebyly levné, ale co už. Finance teď řešit nemusela. Společný dům byl prodaný, závazky vyrovnány a z toho, co jí zůstalo, si tenhle výlet může bez problémů dovolit. Mohla by cestovat i rok a nemusela to řešit. Na vlastní byt v Praze to stejně stačit nebude, tak proč si ty peníze konečně neužít? Za hodinu měla let zarezervovaný. Věděla, že kdyby to neudělala hned, začala by nad tím moc přemýšlet a ještě by to sama sobě rozmluvila. Teď už couvnout nemohla.

„Ty konečně vypadneš ze špitálu?“ vykřikla Bára, když jí Jana zavolala, aby jí pověděla o svých plánech. Teď seděly u ní v obýváku a pily to nejlepší kafe, které se v Praze dalo sehnat.

„Doufala jsem, že se zase k nějaký cestě rozhoupáš. Tohle je přesně to, co potřebuješ!“

„Myslíš?“ zasmála se tlumeně Jana, zatímco si prohlížela fotografie z jejich první společné cesty do Chorvatska hned po maturitě. Stála u majáku s rukama rozpaženýma, jako by chtěla obejmout celý svět. Opálená, vlasy jí vlály ve větru, smála se a oči jí zářily. Pamatovala si tu energii, kterou tehdy měla.

„To si piš,“ trvala na svém Bára. „Nový vzduch, nový zážitky, žádná nemocnice. Grand Canyon, sto odstínů oranžový, kaktusy, Amíci… Panebože, já ti to snad i závidím.“

Jana se usmála. Bára pracovala jako družinářka. Její život byl na kilometry vzdálený světu medicíny.

„Kéž by si to myslely i holky v práci.“ Vybavila si několik nepříjemných rozhovorů z posledních dnů. „To nás tady v tom necháš, jo? To je vážně skvělý,“ pronesla Anna. „No jo, ne každá má ex tchána primáře,“ narážela další na rodinné vztahy. Tohle Janu zabolelo. Z protekce jí rozhodně nikdo obviňovat nemohl. Vondráček na rozhodnutí jejích nadřízených neměl žádný vliv. Na jednu stranu kolegyně chápala. Na druhou stranu doufala, že po těch letech v jednom týmu přijde aspoň trochu pochopení.

„Vím, že dělám dobře, ale přesto… cítím se jako sobec, že je v tom nechávám.“

„Musíš začít myslet na sebe, Jani,“ řekla Bára vážně a položila před ni kelímek se zmrzlinou. „Kolik let jsi jela naplno?

Tohle není sobectví. To je pud sebezáchovy. Teď máš příležitost se zastavit a nadechnout. Vykašli se na ostatní a dělej konečně to, co chceš ty."

Jana mrkla, aby zahnala náhlé slzy. *Myslet sama na sebe a zase se najít. To bude jediný cíl téhle cesty,* pomyslela si.

Letadlo se odlepilo od země. Za necelý den si přetočí ručičky o devět hodin zpět. V příručním zavazadle měla notebook a fotoaparát, v kufru nejnutnější oblečení na tři měsíce a na počasí od zimy do léta. Hlavně prošlápnuté boty, péřovku, věci z merina a spacák. Všechno ostatní pořídí na místě nebo si půjčí od bratra. Tomu vezla zásoby dobrot, které v Americe postrádal, a spoustu pozdravů od rodičů. Když jim své rozhodnutí oznámila, máma ji hned podpořila. Táta byl jako vždy spíš praktický. Bude potřebovat pohlídat byt? Zvládla si dojít k zubaři a zařídila si dobré pojištění? Nestačilo by jí odjet na měsíc? Ale nakonec ji objal a popřál, ať si cestu užije.

Z okénka pozorovala, jak pod ní mizí Praha. Vynořila se jí rok a čtvrt stará vzpomínka, které se dlouho vyhýbala. Bylo to v týdnu po Vánocích. Ten večer přišla domů pozdě, po třetí službě v řadě. Dům byl tichý, až moc. Nehrála tam televize ani hudba. Petr seděl v kuchyni, před ním ležela složka s papíry. Nemusel nic říkat, pochopila to hned.

„Ani se nezeptáš proč?" zvedl k ní oči, když mlčky zůstala stát ve dveřích.

„Myslím, že to vím," odpověděla. A opravdu to věděla.

„Mrzí mě to," řekl, ale v jeho hlase byla znatelná i úleva. „Snažili jsme se. Ale je načase si přiznat, že to nefunguje."

Měl pravdu. Neměla sílu dál bojovat. Nebylo za co. Jejich světy se rozešly už dávno a on byl tím, kdo měl odvahu to trápení

ukončit. Vlastně mu byla vděčná. Mlčky podepsala dokumenty a za pár měsíců bylo po všem.

O půl roku později stála před jejich bývalým domovem, auto plné věcí, které si odvážela do pronajatého bytu, a cítila prázdnotu. Neloučila se jen s domem, ale i s vidinou života, který tu chtěla mít. S dětmi běhajícími po zahradě, se záhony plnými jahod… Poslední roky nenaplněných očekávání a pracovního shonu ji dostaly až sem, na pokraj vyhoření. Do bodu, kdy zoufale nevěděla, kam dál.

Letadlo proletělo turbulencí, a to ji vytrhlo ze vzpomínek. Letěla vstříc neznámu, bez jakéhokoliv plánu, zato se zvláštním klidem, který v sobě neměla už dlouho.

Žár arizonského vzduchu Janu téměř srazil na kolena. Bylo pozdní odpoledne, když dorazila do Phoenixu, ale teploměr stále ukazoval ke třiceti stupňům. Velký rozdíl oproti Praze, kde panovalo typické dubnové počasí.

„To snad ani není možný, ty jsi fakt tady!“ vykřikl Martin a rozběhl se k ní, když se potkali v hale. Objali se tak pevně, že jí na okamžik došel dech.

„Zapomněla jsem, že i na jaře tady máte horko,“ zasmála se, když ji konečně pustil.

„Tohle? To ještě nic není,“ mávl rukou. „Počkej na léto, to můžeš smažit vajíčka na sluníčku.“

Měli před sebou asi čtyřicet minut jízdy. „Je to tu fakt jinej svět,“ vydechla Jana, když pozorovala oknem město, které se rozprostíralo v poušti. *Jen ta doprava je stejná jako v Praze,* pomyslela si.

„Právě proto je dobře, žes přijela,“ usmál se Martin.

První dny byly náročné. Bojovala s jet lagem a kvůli všudypřítomné klimatizaci ji rozbolelo v krku. Hodně odpočívala

a vstřebávala to, že skutečně opustila Prahu. Odpoutat se od nemocnice jí moc nešlo. Často se přistihla, jak myslí na to, kdo asi slouží, koho přivezli a jestli pan Mrázek už šel konečně domů. Když slyšela zvenku houkání záchranky, zpozorněla. Její dosavadní život se nedal vymazat odložením uniformy.

Naštěstí její synovci, kterým bylo šest a skoro osm, se od ní o volných chvílích téměř nehnuli. Ukazovali jí své pokoje, hračky, vyprávěli jí o škole, kroužcích a kamarádech. Čekala na ně po vyučování, učila se s nimi, vyráželi společně ven a ona si připomínala Phoenix. Díky Martinově vytrvalosti oba kluci obstojně rozuměli česky. Skloňování pro ně sice bylo náročné a napsat zvládli jen pár slovíček, ale mluvit se nestyděli. Mohli si tak popovídat s prarodiči, kteří se sice anglicky domluvili, přesto si přáli, aby vnoučata ovládala i svůj druhý mateřský jazyk.

„Teto Jane, a kolik ty budeš mít jednou dětí?“ zeptal se Fred s dětskou bezelstností, když jim před spaním četla pohádku o pěti bráškách.

„Nevím, zlatíčko,“ odpověděla s úsměvem, kterým maskovala vnitřní bolest. Přitulila si ho blíž a nechala ho usnout v náručí.

„Jak se cítíš?“ zeptal se Martin asi po čtrnácti dnech, když seděli večer na terase a pozorovali západ slunce barvící nebe do fialova a oranžova.

„Jako ve snu,“ přiznala Jana. „Ještě před pár dny jsem si připadala jako křeček v kolečku, a teď tohle.“

„Potřebuješ to,“ přikývl vážně. „Viděla ses před odletem v zrcadle? Vypadalas strašně.“

„Díky,“ ušklíbla se Jana. „Přesně to chce ženská slyšet.“

„Slušelo ti to jako vždycky,“ zasmál se. „Jen jsi byla… vyčerpaná.“

Jana se napila vína a zadívala se na obzor. „Jo. Děsilo mě, jak jsem práci vnímala. Měla jsem pocit, že reaguju na všechno stejně. Dobrá zpráva, špatná zpráva, jako by se mě to netýkalo."

Martin jen chápavě přikývl.

„Víš, ty poslední měsíce jsem občas přemýšlela, jestli jsem ve zdravotnictví správně. Jestli bych si nevybrala jinou cestu, kdyby Lenka…" pokračovala zamyšleně, zahleděná do dálky.

„Až takhle o tom přemýšlíš? Máš pocit, že ses něčím kdysi zavázala a nejsi v tom šťastná?" Přísně se na ni podíval.

Zavrtěla hlavou. „Nikdy jsem ten pocit neměla. Nelituju toho. Jen občas přemýšlím, co bych asi tak dělala jinýho." Objala si kolena. „A hlavně… kdo vlastně jsem bez stejnokroje. Cítím se najednou nějak… ztracená."

„Řekl bych, že to je normální stav člověka, který prochází krizí. Ale teď jsi tady a za týden konečně vyrazíme objevovat přírodu," objal ji kolem ramen.

„Nemůžu se dočkat," usmála se upřímně.

Grand Canyon je přivítal nádherným, ale mrazivým ránem. Jana stála na okraji zabalená v péřovce, dech se jí zadrhl v hrdle a srdce jí divoce bušilo. Žádné fotky ani filmy ji nemohly připravit na tenhle okamžik. Nekonečná propast před ní, skály v odstínech červené, oranžové a šedé. A ta hloubka… Cítila neskutečnou vděčnost, že tady může být.

Den sliboval ideální podmínky pro celodenní výšlap. Měli obrovské štěstí, ještě minulý týden tu sněžilo. Na přelomu dubna a května bylo počasí nevyzpytatelné. Jana by sem jela raději později, ale byla ráda, že si Martin vůbec dokázal takhle narychlo domluvit volno v nemocnici. Sice to znamenalo, že se nepodívají až dolů, protože tam volné místo na spaní nesehnali, ale třeba

se sem ještě před odjezdem dostane. Sestoupat a vystoupat v jeden den si netroufli. Před pár lety by k tomu Martina možná přemlouvala, teď si ale byla dobře vědoma svých fyzických možností. Patnáct set metrů převýšení opravdu nechtěla riskovat.

„Uvědomuješ si, že to budeš muset zase vyšlapat zpátky?“ škádlil ji Martin, když viděl její nadšení z treku.

„To zvládnu,“ usmála se sebevědomě. „A kdyby náhodou… mám s sebou přece kardiologa.“

Čím níž klesali, tím stoupala teplota. K Plateau Point už přicházela jen v šortkách a tílku, vděčná za opalovací krém a dostatek vody.

„To je neuvěřitelný,“ opakovala každou chvíli a užasle vrtěla hlavou.

Když se konečně vrátili zase nahoru, Jana cítila každý sval v těle. S oslavným pokřikem se svalila na zem. Něco se v ní uvolnilo a ona se rozesmála. Možná úlevou z toho, že trek zvládla, možná za to mohly endorfiny. Bylo to až hmatatelné štěstí, které prostupovalo celým jejím tělem. Konečně měla pocit, že zase žije.

Večer teplota opět padala k bodu mrazu. Těžko se dalo uvěřit tomu, že odpoledne uvnitř kaňonu šlapali ve třiceti stupních. Seděli zachumlaní ve spacácích a ze stanu pozorovali hvězdy, dokud je nepřemohl spánek.

„Přemýšlela jsi, co budeš dělat po návratu?“ zeptal se opatrně Martin, když jí ráno podával misku s ovesnou kaší. Jana si k tomu nalila horký čaj a poslouchala, jak se okolo nich kemp probouzí. V duchu děkovala sama sobě, že si před pár lety pořídila pořádný péřový spacák. Jinak by v noci zmrzla. Na jeho otázku jen zavrtěla hlavou.

„Tady je zdravotních sester taky pořád nedostatek," zavtipkoval.

„Myslíš jako jedno vyhoření nahradit jiným?" zasmála se.

„Ne," zavrtěl hlavou. „Jen chci říct, že máš možnosti. Nemusíš se vracet do stejnýho prostředí. Můžeš změnit oddělení, nemocnici…"

„Uvidíme," pokrčila rameny. „Posledních pár dnů se mi konečně daří na práci nemyslet. Teď chci jen být… tady."

Po snídani opustili kemp a vydali se po vyhlídkách jižního okraje kaňonu. Nespěchali, přesouvali se pěšky i shuttle busy. K večeru se vydali do Page. Žluté dělicí čáry silnice zářily do dálky, kolem nich se donekonečna rozprostírala pouštní krajina. Skály měnily v zapadajícím slunci barvu z oranžové na temně červenou. Monotónní cesta Janu během chvíle ukolébala ke spánku.

„Vstávej, Růženko, ať o tu krásu nepřijdeš," probral ji po nějaké době bratrův hlas a lehké zatřesení. Trochu zmateně se rozhlédla kolem sebe. Silnice se zařezávala mezi dva skalní bloky, které vypadaly jako namalované. Rudou barvu na jejich vrcholcích vystřídaly světlejší žlutobílé pruhy, jako kdyby je malíř přetřel štětcem. Byl to nádherný pohled.

„Já usnula?"

„Spalas jak zabitá," zasmál se a letmo na ni pohlédl od volantu. „Hele, něco mě napadlo, když jsme teď projížděli navažskou rezervací. Pořád platí, že chceš jet později do Monument Valley?"

„Jo," odpověděla Jana bez zaváhání. „Od tý doby, co jsem viděla *Tenkrát na Západě*, se tam chci podívat."

Martin přikývl, zatímco zrak upíral na vozovku před sebou. „No a pamatuješ na Alana? Ten přece v rezervaci vyrostl. Jsou to asi dva roky, co se tam vrátil. Pracuje teď v nemocnici v Tuba City, před chvílí jsme míjeli odbočku. Myslím, že ty

tudy pojedeš. Mohla by ses u něj zastavit. Určitě by ti poradil, co kde vidět."

„Alan? Ten černovlasý vousáč, co u tebe byl po Vánocích? Na toho se nedá zapomenout." Vybavila si věčně rozesmátou tvář bratrova kolegy a přítele, který s nimi strávil dva dny a v jehož společnosti bylo tenkrát opravdu veselo. „Jeho vyprávění mě moc bavilo."

„Myslím, že tě rád uvidí. Dokud jsme spolu pracovali, občas se na tebe ptal. Zavolám mu, až se vrátíme domů."

„Tak jo. Ale než pojedu dál, chci ještě prozkoumat okolí Phoenixu, dokud se tam dá dýchat."

Zbytek jejich výletu utekl rychle. Když se vrátili k Martinovi domů, byla Jana v Americe přesně měsíc. Už brala jako samozřejmost, že se jí cizí lidé ptají, jak se má, a že ve městě nikdo nechodí pěšky. Nepřekvapovaly ji obří kelímky s kávou ani to, že může na červenou odbočit doprava a v supermarketu jí vždycky někdo nákup uloží do tašky. Anglicky se rozmluvila a čím dál méně potřebovala opisovat slovíčka, na která si zrovna nemohla vzpomenout.

„Tak co, zavoláme Alanovi?" zeptal se jednoho večera Martin, když se vrátil z práce.

„Jo," přikývla Jana a upírala oči na oblohu, kde červánky předváděly obvyklé divadlo. Zvykla si je pozorovat každý večer. „Monument Valley, Four Corners… roky mě to tam táhne. Ale čím blíž to je, tím víc mám pocit, že tam vlastně nemám co dělat," podívala se na bratra. „Nechci tam jen vklouznout s foťákem a pak si odškrtnout položku na seznamu. To místo… pořád je to něčí domov. A bylo něčím domovem dávno před náma."

„Tohle kdyby slyšel Alan, měl by radost. Vždycky říkal, že kdo přichází s respektem a ochotou naslouchat, je vítaný. Tohle ty umíš víc než většina lidí, co znám."

„Byls u něj někdy?"

Martin kývl. „Jo, ale jen na otočku. Pomáhal jsem ho stěhovat. Čas od času ale rezervací projíždíme. Uvidíš sama, někde je to fakt úplně jinej svět. Když tu byli naši, táta říkal, že to na něj působí, jako by se ocitl současně ve westernu a v romský osadě na Slovensku. Myslím, že to dost vystihl."

Zamyšleně přikývla. „Bylo by skvělý mít někoho, kdo mě víc zasvětí."

„Tak mu ráno zavoláme."

Večer se uvelebila na posteli se skleničkou vína a vzala si notebook. Chtěla se jen podívat, kudy povede její trasa, a přečíst si pravidla, která by jako návštěvník měla dodržovat – stejně jako to dělala před každou návštěvou cizí země.

O hodinu později se ale přistihla, že se nemůže odtrhnout od článků a videí, které přibližovaly život v největší rezervaci v Americe. Uvědomila si, jak moc doufá, že na ni Alan bude mít čas. Vrátila se zpátky k pravidlům a snažila se soustředit. Nefotit lidi, kteří si říkají Diné, bez dovolení. Neukazovat na nic a nikoho prstem. Pokud na něco potřebuje ukázat, stačí směr naznačit rty nebo lehkým pohybem brady. Příliš dlouhý oční kontakt je považovaný za nezdvořilý. Nelézt na skály, které jsou posvátné… Vlastně to nebylo nic až tak složitého. Jen měla pocit, že posvátné je tam úplně všechno. To ji svým způsobem svazovalo i přitahovalo.

Hledala základní slovíčka v navažštině, ale velmi rychle pochopila, že pokud zvládne pozdravit a poděkovat, bude to zázrak. Trochu se zamračila. Chtěla být hostem, ne jen turistkou. Vždycky to tak měla, ale teď to bůhvíproč vnímala mnohem intenzivněji.

Druhý den ráno vzal Martin telefon a posadil se vedle Jany na terase.

„Uvidíme, jestli ho zastihneme," poznamenal a vytočil číslo. Zapnul hlasitý odposlech a čekal.

„*Yá'át'ééh*, Martin!" ozval se po několika vteřinách veselý hlas.

„Ahoj, Alane. Jak se vede?" odpověděl Martin s úsměvem.

„Jako vždycky. Příliš mnoho pacientů, příliš málo času," zasmál se Alan. „Co ty? Zachraňuješ pořád srdce místních boháčů?"

„Snažím se zachraňovat srdce všech, kteří to potřebují," odvětil Martin se smíchem. Alan dobře věděl, že podobně nekorektní žerty si může dovolit právě s ním, na rozdíl od amerických kolegů. Znali se skoro celých devět let, co Martin v Americe žil. Potkali se na rezidentuře a rozuměli si od prvních dnů. Podobný, lehce ironický humor byla jedna z věcí, která je spojovala. Jana si vzpomněla, jak ji právě tohle během společného setkání překvapilo. „Ale nevolám kvůli práci. Pamatuješ si moji sestru Jane?"

„Krásná, vysoká, okatá rusovláska? Na tu se nedá zapomenout."

„To samé říkala o tobě. Je teď tady, na delší dovolené. Míří přes Tuba City nahoru k vám. Nemohla by se u tebe zastavit?"

„No jistě," souhlasil Alan. „Moc rád ji uvidím a doporučím jí, kam se podívat. A když bude chtít, můžu jí ukázat i nemocnici. Kdy by chtěla přijet?"

„Předám ti ji a domluvte se."

Jana s Alanem mluvila pár minut. Chvilku vtipkovali, pak mu nastínila svůj plán a nezapomněla zdůraznit, jak si váží toho, že si na ni udělá čas.

„Přijeď ve čtvrtek, vezmu tě v pátek na trh," řekl Alan. „Tam nejlíp zažiješ, jak to u nás chodí."

Ještě chvilku řešili detaily, a když zavěsila, podívala se na Martina s úsměvem. „Je milej jako tenkrát. Těším se na to."

„Říkal jsem ti to," přikývl Martin. „Alan je skvělý. Jako lékař i jako přítel. Prožil v rezervaci půlku života, ale šel si za svým a vystudoval medicínu na jedné z nejlepších univerzit tady. U nás v nemocnici měl obrovský respekt. Mohl se tu mít skvěle. Místo toho šel zpátky, jak on říká, sloužit svým lidem. Chybí mi ty naše služby a běhání, ale chápu ho. Zdravotní péče tam… co říkal, je to strašně složitý. Každý zdravotník, který se vrátí, je k nezaplacení."

„Užij si to, pravidelně se hlas a opatruj se," objal ji Martin na rozloučenou o dva dny později, když nakládala věci do auta. „A nezapomeň. Jsme tady, kdybys cokoliv potřebovala."

„Díky, bráško," usmála se Jana, nastavila navigaci a nastartovala. Na nejbližší pumpě natankovala plnou nádrž. Nechtěla přemýšlet nad tím, jestli potká další benzinku za hodinu nebo za tři. Ještě zkontrolovala, že má dost vody, jídla, powerbanku a v pořádku rezervu, a vyrazila.

Slunce teprve oranžově barvilo obzor, když nechala předměstí Phoenixu za sebou a napojila se na dálnici směrem na sever. Samotná v autě, s otevřeným okénkem a rukou občas vystrčenou do proudícího vzduchu pocítila náhlý příval svobody.

„Tohle je ono," pomyslela si s úsměvem a instinktivně zapnula rádio. Country stanice okamžitě naplnila auto tóny kytary a charakteristickým rytmem. Jana prsty bubnovala do přístrojové desky, a když se ozvaly tóny *Take me home* a John Denver začal zpívat, celá ožila.

Tahle píseň… Kolikrát ji hráli u ohně na vodě nebo na táborech, kam kdysi jako vedoucí jezdila? Zesílila hudbu na maximum a začala si pobrukovat. Nejdřív tiše, pak hlasitěji, až křičela spolu s rádiem do prázdné pouště. Její hlas se mísil s teplým větrem vanoucím z pootevřeného okna.

Cestování s Martinem bylo skvělé, ale samotu milovala. Nemusela se přizpůsobovat, nemusela brát ohledy na něčí potřeby. Mohla zastavit, kdykoliv chtěla, nebo jet hodiny bez přestávky. Měla pocit, že všechno, co ji ještě tížilo, zůstalo v Phoenixu. Teď tady konečně byla jen ona, nadšená z cesty, která se před ní otevírala.

Ve Flagstaffu zastavila na krátký odpočinek a kafe. Město v hustém borovém lese s výhledem na nádherné hory, které ještě měly na vrškách sněhovou pokrývku, ji ohromilo. Bylo tu mnohem chladněji, zeleno, vzduch voněl po jehličí a pryskyřici. Historické centrum s červenými cihlovými budovami ostře kontrastovalo s anonymním, moderním Phoenixem. Ze zahrádky kavárny pozorovala lidi, ruch všedního dne a vychutnávala si atmosféru.

Sem se ještě rozhodně na pár dnů vrátím, slíbila si, když znovu nasedala do auta.

Kousek za Flagstaffem se krajina znovu změnila. Sucho, prach a pustina. Tak by ji asi vystihla třemi slovy. Vzrostlé borovice vystřídala polopoušť, sem tam porostlá trsy trávy a nízkými křovinami. Země se opět zbarvila sytě oranžovým, skoro až rezavým odstínem. Rozlehlé pláně jí braly dech, ale zároveň v ní vyvolávaly zvláštní pocit osamělosti. Asi po hodině ji uvítaly cedule oznamující, že překračuje hranici Navajo Nation, a čas v navigaci se posunul o šedesát minut dopředu.

Teď už to není daleko, ulevilo se jí.

Podél silnice se začínaly objevovat první stavby. Mobilheimy v udržovaném i horším stavu nebo nízké domky s oprýskaným

lakem většinou tvořily malé usedlosti. Jen občas zahlédla osamocené obydlí. Často je doplňovaly ohrady s ovcemi a políčka s plodinami, které na dálku nešlo rozpoznat.

Jak tady v těch podmínkách může někdo něco vypěstovat? problesklo jí hlavou.

Všímala si velkých nádrží na vodu, které občas u budov stály, i solárních panelů na některých střechách. Pozorovala zaparkovaná auta, z nichž některá měla nejlepší roky dávno za sebou. Párkrát se musela zhluboka nadechnout, protože se jí trochu svíral hrudník. Krajina byla ohromující, ale to, co viděla, jasně dokazovalo, že život tady je mnohem drsnější, než může člověk vyčíst z turistické brožurky.

„To je ono," vydechla, když její navigace oznámila, že se blíží k cíli. „Tuba City."

Za pár minut se před ní vynořilo město. I když slovo „město" bylo poměrně nadnesené, spíš to působilo jako předměstí bez nějakého skutečného centra. Šlo o pár ulic s venkovskou zástavbou rozprostřenou do všech stran. Hlavní třída byla široká a působila poněkud zpustle. Kromě budov patřících místním podnikům ji ve velkorysých rozestupech lemovaly historické domky v barvách, které téměř splývaly s okolím, většina z nich vypadala opuštěně. Chyběl stín, jen pařezy podél silnice připomínaly, že dřív tu rostlo mnohem víc stromů než dnes.

Protože měla dost času, odbočila do vedlejších ulic, kde asfalt připomínal jízdu po D1, aby si město prohlédla. Připadalo jí docela nesourodé. Některé jeho části odrážely realitu rezervace víc než jiné. Na jedné straně přízemní osamocené domy, které jako by někdo náhodně rozhodil do volného prostoru po krajině, na straně druhé uniformní čtvrti vystavěné kdysi zřejmě vládou. Tady byl jeden dům jako druhý, i rozestupy mezi nimi snad dělníci odměřovali na milimetry. Dřív možná nabízely pohodlné

bydlení, teď však působily unaveně. Čas a drsné klima se na jejich vzhledu podepsaly.

Projížděla ale i upravenými, hezčími částmi města s modernějšími udržovanými domky, před kterými občas zahlédla trampolínu, plastovou klouzačku či dětský kočárek.

Co platilo pro všechny čtvrti, bylo množství aut, která před domy stála. Fascinoval ji ten kontrast. Zatímco domy mnohdy vypadaly zašle a na dvorcích se povalovalo nejrůznější harampádí, spousta vozů byla nablýskaná a působila poměrně nově. Mezi tím vším čněly všudypřítomné basketbalové koše, často jen natlučené na dřevěných sloupech. Všímala si i malých, šestihranných staveb, které u některých domovů stály. *Hogan*, vybavila si.

Vjela i do slepé ulice plné přívěsů nahusto nalepených na sobě. Když odtamtud uslyšela ostrou hádku, rychle zase vycouvala na hlavní třídu.

Na školním hřišti pobíhaly skupinky dětí a studentů. Jejich hlasy se ztrácely ve větru, který zvedal prach z otevřených prostranství. Ke škole právě přijížděl žlutý školní autobus. V dálce zahlédla vodárenskou věž, převyšovala všechny stavby a působila jako záchytný bod.

Míjela benzinku, KFC a McDonald's, tradiční Trading Post a muzeum, do kterého se plánovala vypravit. Bylo po poledni, když zaparkovala před nemocnicí, napila se minerálky a vystoupila.

„Vítejte v Dinétah," ozval se za ní hřejivý mužský hlas.

Jana se polekaně otočila, ale když spatřila toho, komu hlas patřil, rozzářila se.

„*Yá'át'ééh*, Alane," vyšla mu vstříc, ale to už ji jeho silné paže objaly.

„*Yá'át'ééh*, Jane, rád tě zase vidím," zazubil se na ni.

„Vždycky když cestuju, snažím se naučit aspoň pár slov místních. Myslím ale, že u vás nic víc nezvládnu," usmála se omluvně.

„I to se počítá," mrknul na ni, objal ji kolem ramen a vedl ke vchodu do nemocnice. „Jak se má Martin? Pořád mu to tak běhá? Když jsme spolu chodili trénovat, dával mi pěkně zabrat."

„To víš, že jo, běhá pořád. Říkal, jak mu ty vaše společný tréninky chybí. Běhá i Susan. Zkoušeli mě taky přinutit, ale radši jsem jim pohlídala kluky, abych se tomu vyhnula," rozesmála se.

Nízká, pískově žlutá budova malé nemocnice působila mnohem přívětivěji než její pracoviště v Motole. Jana byla z prohlídky trochu nesvá. Neodjela z práce proto, aby si ji na dovolené připomínala. Jenže Alanovi na tom zjevně záleželo a ona nechtěla být nezdvořilá. Když ji provázel chodbami a bavili se o rozdílech ve zdravotnictví, uvědomila si, jak je vlastně ráda, že jeho nabídku přijala.

Budova rozhodně nepřipomínala sterilní, chladné prostory, které znala. Naopak. Světlo, barvy, obrazy, a především úsměvy jí napovídaly, že se tady k pacientům přistupuje jinak než u ní doma.

„U nás má místo jak moderní medicína, tak ta tradiční," vysvětlil Alan, jako by tušil, co jí běží hlavou. „Hlavně naši starší to považují za důležité. A my to podporujeme, když je to možné."

„Jak to v praxi funguje?" zajímalo ji.

Lékař mezitím pozdravil dva kolegy a prohodil s nimi pár slov. Jana si všímala, že většinu personálu tvoří především lidé odjinud.

„Pacient může přijít na konzultaci s námi, ale i k *Hataałii* – k léčiteli přímo v nemocnici. Máme pro to zázemí," pokračoval

klidně, zatímco ji vedl k výtahům. „Samozřejmě že zlomeninu nebo infarkt tím nevyřeší. Ale pokud mu obřad pomůže cítit se klidněji nebo mu dodá důvěru, třeba před operací nebo před zahájením náročné léčby, proč tomu bránit? Někdo zkrátka k uzdravení potřebuje skalpel i šalvěj."

Jana přikývla. „Tohle mě opravdu zajímá. Ale asi nemůžeš být víc konkrétní, viď?"

Alan se usmál a zavrtěl hlavou. Vyvezl ji do dalšího patra, prošli kolem ambulancí a došli k odpočinkové zóně s křesly u velkého okna. „Tady je trochu klid, pojď se posadit," pobídl ji.

„Martin se zmínil, že není moc lehký sem dostat zdravotníky…" nadhodila opatrně, když se usadila.

Alan místo odpovědi pokývl bradou k oknu a zahleděl se ven. Jana se kousek vyklonila. Na nemocničním dvorku, nebo spíš v zahradě, uviděla opět hogan. Tak tohle měl na mysli, když mluvil o zázemí pro tradiční medicínu? Nejspíš ano.

„Je to těžké, už jen proto, že tu pro ně chybí bydlení. Ale těžší je udržet je tady," připustil po chvíli a v jeho hlase se poprvé ozvala únava. „Potřebovali bychom víc našich lidí. Nechápej mě špatně, jsme vděční za každého, kdo tady chce pracovat. Problém je v tom, že většina z nich tu bývá jen krátce. Pár týdnů, měsíců, málokdo zůstane roky. Rozumím tomu, život tady není pro každého. Ale spoustě pacientů, starším obzvlášť, trvá dlouho, než začnou lékaři důvěřovat. Ve chvíli, kdy si k němu konečně najdou cestu, on odejde za lepším. A pacient si musí zase zvykat na jiného… Každý nový kolega nebo kolegyně ti řeknou, že první otázka, kterou dostali, byla: Jak dlouho tu plánujete zůstat?"

Jana ho mlčky pozorovala. On mezitím pokračoval: „Jak jsem říkal, jsou lidé, kteří si na tradičním učení zakládají. Vezmi si takový informovaný souhlas. Kolik jich týdně připravíte?"

Pokrčila rameny. „Nevím. Dost."

Přikývl. „Přesně. Je to rutina, ani to nevnímáš. Probereš průběh hospitalizace, dotazy, ujistíš se, že pacient všemu rozumí, necháš ho podepsat papír. Jenže u nás mají pro někoho ta slova na papíře úplně jinou váhu. Pokud mám před sebou pacienta, který věří, že to, co vyslovíš, uvádíš do pohybu, nemůžu mu vyjmenovat všechna rizika operace stejně, jako bych to udělal v Phoenixu, nebo mu dát podepsat papír, kde to má černé na bílém. Když to udělám, vnímá to tak, že ty komplikace přivolávám přímo k lůžku. Rozumíš, co tím chci říct?“

„Takže ten souhlas, který ho má chránit, mu způsobuje další obavy? Spoustu lidí znejistí, když si přečtou, co se může pokazit.“

„Nemá to co dělat se strachem. Ten papír mu neříká, co se může stát. Říká mu, co se stane. On to prostě přijme a ztratí vůli se uzdravit,“ vysvětlil vážně. „Učíme kolegy odjinud, jak o těch věcech mluvit tak, aby to pro všechny zúčastněné bylo přijatelné a zároveň právně v pořádku. Je to pro ně ale mnohem těžší než pro mě. Proto tolik potřebujeme zdravotníky od nás. Ale pořád je nás málo.“

V tom okamžiku se z jeho kapsy ozval Janě známý zvuk oznamující, že si ho žádají na oddělení. Alanův uvolněný výraz okamžitě zmizel a oba byli automaticky na nohou.

„Omlouvám se, Jane, ale musím běžet,“ řekl spěšně. „Uvidíme se zítra na trhu.“ Než odběhl, ještě ji krátce objal. „Trefíš zpátky k výtahům? Stačí jít pořád rovně k té prosklené hale,“ zavolal přes rameno.

Jana se vydala najít své ubytování. Alan jí sice nabízel, že může zůstat u něj, ale od Martina věděla, že má tři dcery a poměrně malý dům. Poděkovala a opatrně odmítla s tím, že po měsíci

společnosti teď potřebuje trošku samoty. Zasmál se a odvětil, že tomu rozumí. Pak jí předal kontakt na rodinu, která pronajímá malé studio. Ostatně ve městě kromě jednoho hotelu a mobilního domku žádná další možnost nebyla. A i kdyby ano, stejně nejraději bydlela v soukromí. Mockrát zažila, že se z hostitelů stali přátelé. Byli to lidé, kteří nabízeli nejen střechu nad hlavou, ale obvykle také nejcennější informace o tom, co na daném místě vidět. A někdy, když bylo nejhůř, poskytli i pomoc, na jakou by hotelová recepce nestačila.

Vzpomněla si na cestu po Slovinsku. S Bárou si pronajaly malý pokoj na farmě nedaleko Soči. V den odjezdu se jim po deseti kilometrech porouchalo auto. Naštěstí ještě předtím, než najely na dálnici. Zuřila šílená bouřka. Byla neděle, takže autoservisy měly zavřeno a odtahovka přes asistenční službu by k nim dorazila za spoustu hodin.

Zoufalé zavolaly své hostitelce. Její manžel se pro ně okamžitě vrátil a odtáhl je zpět. A protože jejich původní ložnice už byla obsazená, poskytli jim svůj soukromý pokoj pro hosty.

„Zavolal jsem souseda, je mechanik. Za dvě hodiny se vám na auto podívá. Ale i když ho opraví, dneska už nikam nepojedete. Počasí se zlepší až nad ránem." Nakonec z toho byl příjemný večer. Ráno měly auto připravené, zabalené i domácí dobroty z farmy a s přáním šťastné cesty mohly vyrazit do Česka.

Hlas navigace ji vrátil do přítomnosti. Ještě pár minut a svalí se do postele. Cestování ji sice nabíjelo, ale za volantem už dnes proseděla přes čtyři hodiny a záda volala po odpočinku. O slovo se hlásil taky hlad.

Zatímco na křižovatce dávala přednost protijedoucím autům, její pozornost upoutal muž, který se pohyboval na střeše domku s tyrkysovými okenicemi. S nepříjemným pocitem kolem žaludku ho chvilku pozorovala. Začala se znovu rozjíždět,

když udělal krok vzad, jeho noha sklouzla po hladké ploše a on se s výkřikem zřítil dolů.

„Do háje.“ Stočila auto ke krajnici, zapnula výstražné blinkry, vyskočila ven a proběhla nízkou brankou. Muž ležel nehybně na zemi vedle domu. Přiběhla k němu a její mozek okamžitě přepnul do profesního režimu.

„Haló! Slyšíte mě?“ zavolala, když si klekala vedle něj. Mohl být v jejím věku, vysoký, vlasy měl zřejmě delší stažené do culíku, na sobě černé tričko a obyčejné džíny. Neodpovídal a oči měl zavřené. Položila mu ruku na rameno a znovu na něj promluvila. Nic.

Zkontrolovala základní životní funkce. Dýchal, pulz byl stabilní, ale zrychlený. Opatrně mu prohlédla hlavu a našla malou krvácející ránu na spánku.

Vytočila tísňovou linku a stručně popsala situaci. Pak se znovu plně soustředila na zraněného. K její úlevě muž začal jevit známky vědomí. Zachvěla se mu víčka, tiše zasténal a otevřel oči. Znovu mu položila ruku na rameno.

„Co…“ začal, ale pak se jeho tvář zkřivila bolestí. „Sakra.“

„Nehýbejte se, prosím,“ řekla klidným hlasem. „Spadl jste ze střechy. Sanitka je na cestě.“

Vypadalo to, že se úplně probral.

„Jsem v pohodě,“ zabručel a zdálo se, že se chce zvednout.

Jana ho jemně, ale rozhodně zadržela. „Ne, nejste v pohodě. Musíme počkat na záchranku. Můžete mít poraněnou páteř. Vím, že to není příjemné, ale je opravdu důležité, abyste zůstal ležet.“

Muž se na ni zadíval, stále trochu zmatený, ale poslechl.

„Jak se jmenujete?“ zeptala se.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Tam, kde je země oranžová**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.